

در این سرفصل همچنین می خوانید:

۳۲ احیای پول و بانک

۳۳ تلاش به سوی مرز امکانات

۳۴ بیکاران تحصیلکرده را دریابید

۴۳ انتظارات از قوای سه گانه

تحولات اقتصادی ایران

آغاز دوره رونق تولید ساختمان

تحولات اقتصادی ایران در بخش واقعی (نیمه اول سال ۸۶)

گروه که شامل گندم، جو، برنج، محصولات باغی و محصولات اصلی دامی می باشد، به ترتیب ۹/۱، ۸/۸، ۷/۲، ۶/۱، ۶/۲ درصد نسبت به نیمه اول سال ۸۵ رشد داشته است. ارزش افزوده گروه نفت در نیمه اول سال جاری به قیمت های ثابت سال ۷۶ به ۲۴ هزار و ۵۹۷ میلیون ریال بالغ گشت که گویای ۱/۶ درصد رشد نسبت به دوره مشابه سال قبل می باشد. افزایش تولید و صادرات نفت خام، افزایش صادرات میعانات و مایعات گازی، گاز طبیعی و نیز صادرات پروپان و بوتان از جمله علل اصلی رشد ارزش افزوده گروه نفت بوده است.

گروه صنایع و معادن در نیمه اول سال ۸۶ از نرخ رشدی معادل ۱۱/۷ درصد برخوردار بوده، به نحوی که ۲/۶ واحد درصد از کل ۶/۷ درصد نرخ رشد اقتصادی را در دوره مورد بررسی تحقق بخشید. این سهم در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۱/۰ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ رشد این گروه در نیمه اول سال ۸۵ معادل ۷/۰ درصد و در کل سال ۸۵ برابر ۸/۵ درصد بوده است. در بین زیربخش های این گروه، بخش صنعت، معدن و ساختمان به ترتیب نرخ های رشد ۱۰، ۱۰/۷، ۲۰/۴

رشد تولید را باید در افزایش فعالیت های کشاورزی، صنعت، ساختمان و حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات جست و جو کرد. هرچند سهم ارزش افزوده هر یک از فعالیت های مذکور در رشد محصول ناخالص داخلی، در نیمه اول سال ۸۶ به ترتیب ۱/۴، ۱/۶، ۰/۹ و ۱/۲ واحد درصد بوده است، اما بخشی از این افزایش ها به دلیل کاهش سهم برخی از بخش های خدماتی در رشد محصول ناخالص داخلی جبران گردیده است. برآورد ارزش افزوده گروه کشاورزی نشان می دهد که در هر دو بخش تولید محصولات زراعی و باغی و تولید دامی، رشد قابل توجهی نسبت به دوره مشابه سال قبل حاصل شده است. بر اساس آمارهای مقدماتی وزارت جهاد کشاورزی، تولید محصولات عمده این

محاسبات فصلی نشان می دهند که محصول ناخالص داخلی (GDP) کشور به قیمت پایه و به قیمت های ثابت سال ۷۶ از ۲۳۵ هزار و ۶۹۴ میلیارد ریال در شش ماهه اول سال ۸۵ به رقم ۲۵۱ هزار و ۴۲۳ میلیون میلیارد ریال در مدت مشابه سال ۱۳۸۶ بالغ گشته که گویای ۶/۷ درصد رشد می باشد. به گزارش بانک مرکزی، رشد محصول ناخالص داخلی در سال ۸۵ معادل ۶/۲ درصد و در شش ماهه اول سال مذکور نیز ۶ درصد بوده است که در نتیجه، بخش واقعی اقتصاد در نیمه اول سال جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل، تقریباً ۰/۷ واحد درصد افزایش در نرخ رشد برخوردار بوده است. برآورد ارزش افزوده فعالیت های مختلف نشان می دهد که علت عمده افزایش نرخ

تولید ناخالص داخلی بر حسب فعالیت های اقتصادی

فعالیت های اقتصادی	شش ماهه اول سال ۱۳۸۵		شش ماهه اول سال ۱۳۸۶	
	به قیمت های جاری (میلیارد ریال)	رشد بر حسب قیمت های ثابت سال ۱۳۷۶ (درصد)	به قیمت های جاری (میلیارد ریال)	رشد بر حسب قیمت های ثابت سال ۱۳۷۶ (درصد)
گروه کشاورزی	۱۶۱،۱۳۳	۴/۶	۲۰۴،۱۷۹	۶/۹
گروه نفت	۲۹۳،۴۸۳	۲/۰	۳۱۵،۸۱۸	۷/۶
گروه صنایع و معادن	۱۵۸،۷۹۴	۷/۰	۲۰۶،۱۴۷	۱۱/۷
گروه خدمات	۴۶۹،۹۸۴	۷/۴	۶۰۲،۴۲۵	۵/۹

استخراج: واحد تحقیقات ماهنامه «اقتصاد ایران» از گزارشات بانک مرکزی.

اقتصاد ۸۷-۸۶

احیای پول و بانک

دکتر هوشنگ خستویی، عضو شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران

تغییرات متغیرهای کلان اقتصادی در سال ۸۶ حیرت انگیز بوده است. در این سال شاهد افزایش بیش از حد حجم نقدینگی در کشور بودیم به طوری که رشد نقدینگی به بیش از ۳۵ درصد رسید. از طرف دیگر، نرخ تورم بسیار فزاینده بود. تصور بر این بود که اگر به طور مثال، نرخ بهره بانکی را کاهش دهیم، نرخ تورم نیز کاهش می‌یابد، در حالی که کاهش نرخ بهره بانکی آثار تخریبی بر جای گذاشته است. در مورد شرایط اقتصادی و اجتماعی در سال ۸۷ ابهام وجود دارد. این که وضعیت تورم در سال آینده به چه صورتی است، چندان مشخص نیست. از طرف دیگر، کاهش تولید و رویکرد بیش از حد به واردات سبب ایجاد مشاغل کاذب و مشکلات کارگری و تولید در جامعه شده و شغل پایدار را از بین برده است.

یکی از چالش‌های سال آینده ایران، بحث تحریم‌ها و تأثیرات آن بر شرایط اقتصادی کشور است. به هر حال، ما برای صیانت از ایران و حفظ استقلال کشور باید خیلی کارها انجام دهیم و بهای این ایستادگی خود را نیز باید بپردازیم. ولی نباید بگوییم تحریم‌ها اثری ندارند، چراکه به هیچ وجه خرد گرایانه نیست. در حال حاضر کشورهای غربی با همکاری و همسویی با یکدیگر و با استفاده از ابزارهای پولی اقتصاد ما را آزار می‌دهند. باید برای این مسایل و همچنین کاهش قدرت خرید مردم و افتادن در روزمرگی، تمهیداتی ببندیم. در حال حاضر بین بانک‌ها مسابقه تعیین نرخ سود سپرده‌ها به وجود آمده است. آیا عواقب آن را هم در نظر می‌گیریم و این که ایجاد عدم اعتماد به مراجع پولی چه تبعاتی می‌تواند به همراه خود داشته باشد؟ ما باید سیاست‌های پولی کشور را مجدداً تعیین کنیم و کنترل شدیدی روی حجم نقدینگی اعمال نماییم. همچنین شیوه‌های بانکداری ما باید مورد بازنگری قرار گیرند، ضمن این که سیاست‌های بودجه‌ریزی اصلاح شوند. مسلماً با اقداماتی از این دست و تغییر رویکردهای غلط می‌توان به آینده امیدوار بود. ■

اختصاص می‌دهد. نرخ رشد این گروه در نیمه اول سال جاری به ۵/۹ درصد رسید. نرخ رشد ارزش افزوده گروه خدمات در نیمه اول سال ۸۵ برابر ۷/۴ درصد و در کل سال مذکور ۶/۵ درصد بوده است. نرخ رشد شاخص‌های ضمنی گروه‌های کشاورزی، نفت، صنایع و معادن و خدمات در نیمه اول سال ۸۶ به ترتیب معادل ۱۸/۹، ۶/۱، ۱۶/۲ و ۲۰/۹ درصد و نرخ رشد شاخص ضمنی قیمتی محصول ناخالص داخلی و محصول ناخالص داخلی بدون نفت نیز به ترتیب برابر ۱۴/۱ و ۱۸/۸ درصد بوده است. لازم به ذکر است که رشد شش ماهه شاخص ضمنی محصول ناخالص داخلی، تغییر چندانی نسبت به دوره مشابه سال قبل نداشته و رشد شش ماهه شاخص ضمنی محصول ناخالص داخلی بدون نفت نسبت به دوره مشابه سال قبل ۵/۷ واحد درصد افزایش یافته است.

در جدول هزینه نهایی به قیمت‌های ثابت سال ۷۶، در نیمه اول سال ۸۶ نرخ‌های رشد هزینه‌های مصرفی خصوصی ۹/۳ درصد، هزینه‌های مصرفی دولتی ۴/۶ درصد و تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ۴/۴ درصد برآورد شده است. اجزای تشکیل سرمایه که عبارتند از تشکیل سرمایه در ساختمان و ماشین‌آلات نیز در شش ماهه اول نسبت به دوره مشابه سال قبل به ترتیب، ۱۷/۰ و ۳- درصد رشد داشته‌اند. افزایش آهنگ رشد در تشکیل سرمایه در ساختمان عمدتاً ناشی از افزایش نرخ رشد تشکیل سرمایه در ساختمان بخش خصوصی است. کاهش آهنگ رشد در تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات، متأثر از کاهش واردات کالاهای سرمایه‌ای در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته می‌باشد. ■

درصدی را به نمایش گذاشته‌اند. لازم به ذکر است که ارزش افزوده بخش صنعت در سه ماهه اول و دوم سال ۸۶ بر اساس آمار مقدماتی تولید محصولات منتخب صنعتی، منتشر شده در گزارش خلاصه عملکرد صنعت و معدن و وزارت صنایع و معادن برآورد شده است. بر اساس این گزارش، تولید اقلام عمده صنعتی همچون محصولات فولادی، سیمان، انواع خودرو سواری و محصولات پتروشیمی در نیمه اول سال ۸۶ به ترتیب ۱۳/۰، ۱۲/۶، ۶/۶ و ۴۱/۶ درصد رشد یافته‌اند. ولی به گزارش بانک مرکزی، برآورد ارزش افزوده بخش صنعت، بسیار مقدماتی تلقی شده و در صورت دریافت اطلاعات دقیق‌تر در زمینه عملکرد بخش صنعت، برآورد مذکور مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت.

از سوی دیگر، با آغاز دوره رونق در تولید ساختمان بخش خصوصی، ارزش سرمایه‌گذاری در این بخش طی شش ماه سال ۸۶ به قیمت‌های جاری، نسبت به دوره مشابه سال قبل ۶۸/۰ درصد رشد داشته است. با اعمال شاخص‌های قیمتی متناظر و تعدیل رقم مذکور، نرخ رشد ارزش افزوده ساختمان خصوصی به قیمت‌های ثابت سال ۷۶، ۴۰/۹ درصد برآورد گردیده است. در نهایت، با احتساب رقم فوق و نیز ارزش افزوده ساختمان دولتی، نرخ رشد ارزش افزوده بخش ساختمان به قیمت‌های ثابت سال ۷۶، ۲۰/۴ درصد برآورد گردید. لازم به ذکر است که ادامه وضعیت موجود در ساختمان‌های خصوصی، با توجه به رشد ۳۶/۱ درصدی آمار پروانه‌های ساختمانی صادر شده (شش ماهه اول ۸۶)، دور از انتظار نیست. از دیدگاه ساختاری گروه خدمات هنوز بیشترین سهم از محصول ناخالص داخلی را به خود

